

Lantbrukarnas Riksförbunds yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om gigabitinfrastruktur KOM(2023)94

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) är inte en av de instanser som finansdepartementet har remitterat Europeiska kommissionens förslag till. LRF vill likväl lämna följande synpunkter på förslaget eftersom det berör många av våra medlemmar.

LRF är en partipolitiskt obunden intresse- och företagarorganisation för människor och företag inom de gröna näringarna, det vill säga företag med sin bas i jord och skog. LRFs ca 128 000 medlemmar driver tillsammans nästan 65 000 företag och det gröna näringslivet står för drygt 4 procent av Sveriges BNP. Våra medlemmar är verksamma i hela landet.

LRFs ställningstagande

LRF delar kommissionens bild att den digitala ekonomin har förändrat den inre marknaden i grunden under det senaste årtiondet. En digital infrastruktur av hög kvalitet som baseras på nät med mycket hög kapacitet ligger till grund för nästan alla sektorer i en modern och innovativ ekonomi, inklusive jordbruks- och skogsnäringen där LRFs medlemmar är verksamma. LRF delar bilden att alla människor i såväl den privata som offentliga sektorn ska ha möjlighet att delta i den digitala ekonomin. Sverige är ett vidsträckt land och förutsättningarna för att bygga ut digital infrastruktur, fiber såväl som mobilnät, ser väldigt olika ut beroende på var i landet man befinner sig. Våra medlemmars verksamheter är platsbundna och de befinner sig ofta i landsbygd- och glesbygd, där de fysiska och kommersiella förutsättningarna för att bygga ut digital infrastruktur är som sämst. LRF delar EU:s vision om en digital ekonomi som skapar hållbara ekonomiska och sociala fördelar, baserat på högklassig och säker konnektivitet

---

Postadress

Lantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm

Besöksadress

Franzéngatan 1B
Stockholm

Telefon

010-184 40 00

E-post

info@lrf.se

Hemsida

www.lrf.se

för alla i EU. LRF vill därför se en snabbare utbyggnad av digital infrastruktur, men inte på bekostnad av på fastighetsägarens möjlighet att nyttja sin egen mark.

I princip alla LRFs medlemmar 65 000 företagsmedlemmar är markägare vars fasta egendom riskerar att beröras av de åtgärder som föreslås. Kommissionen föreslår genom Artikel 7 en ny princip om nationellt enhetliga regler för beviljande av tillstånd.

Förslaget innebär att flera åtgärder införs i syfte att säkerställa att ansökningar om tillstånd handläggs inom den föreskrivna tidsfristen, inklusive ledningsrättigheter.

Åtgärderna består exempelvis i en kortare period för bedömning av om ansökan är fullständig, tyst godkännande eller ersättning för skador som uppstått på grund av att tidsfristerna inte har följts.

Kommissionen anger att förslaget inte ska påverka äganderätten för markägare.

Förslaget om s.k. tyst godkännande innebär dock att fastighetsägaren får anses ha medgett ledningsrätt om han eller hon inte svarat inom fyra månader. En ledningsrätt är en mycket ingripande belastning på en fastighet. Den gäller för evig tid, följer med fastigheten vid överlåtelse, och markägaren får endast ersättning vid ett tillfälle i samband med att den bildas. Markägare i Sverige får idag låg kompensation för de markintrång som sker på deras fastigheter, som ofta resulterar i begränsningar, merarbete och intäktsbortfall i deras möjligheter att bruka eller i övrigt nyttja sin mark. Ledningsarbeten och förläggning av ny infrastruktur leder ofta till olägenheter för markägaren och hindrar dem från att bedriva sina verksamheter under den tid själva markarbetena pågår. LRF ser därför en uppenbar risk att kommissionens förslag faktiskt påverka äganderätten för markägare. En myndighets försumlighet får inte leda till att nätägare får tillgång till privat mark, vilket vore en kränkning av egendomsskyddet.

LRF delar Region Sörmlands farhågor, som anges i remissvaret. *Vid ett "tyst godkännande" skulle rättsosäkerhet kunna uppstå om vad som egentligen har godkänts. Eftersom tillståndsärenden kan beröra flera parter finns uppenbar risk att tredje part drabbas. Det är bra med åtgärder för att korta handläggningstiderna för tillståndsärenden men principen med "tyst godkännande" kan bli oproportionerlig.*

Enligt svensk lagstiftning (23 a § Ledningsrättslagen, som tillkom 2016 med anledning av snabbare bredbandsutbyggnad) ska Lantmäterimyndigheten redan idag fatta ledningsbeslut inom fyra månader från det att ansökan inkommit till myndigheten, om inte längre tid är nödvändig med hänsyn till ärendets omfattning eller andra särskilda omständigheter. Om denna tid överskrids ska sakägarna underrättas om orsaken till detta.

LRFs bild är att Lantmäterimyndigheten idag har omfattande utmaningar att fatta ledningsbeslut inom denna tidsfrist på grund av hur övrig nationell lagstiftning ser ut, exempelvis bestämmelserna i Delgivningslagen. Givet hur övrig nationell lagstiftning ser ut uppfattar LRF därför att kommissionens förslag om tyst godkännande i praktiken inte kommer få någon betydelse för ledningsrättsprocessen. Däremot kan myndigheten få svårt att faktiskt påskynda processen, givet hur ovan nämnd lagstiftning ser ut. Skulle denna lagstiftning ändras, riskerar markägarens äganderätt drabbas negativt genom bestämmelsen om tyst godkännande.

LRF undrar hur kommissionens förslag påverkar möjligheten och processen att överklaga ett ledningsbeslut. Ett ledningsrättsbeslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen. LRF delar Vänersborg tingsrätts bild: *Domstolen vill i sammanhanget särskilt påpeka att det är svårt att överblicka direkta konsekvenser för domstolen. Särskilt gäller detta de angivna tidsramarna för prövningen och handläggningen.*

Sammanfattningsvis är det viktigt att man som privat fastighetsägare inte påverkas negativt av kommissionens förslag, att fastighetsägare som påverkas fortfarande har möjlighet att inkomma med synpunkter och att deras synpunkter beaktas i processen. Om ytterligare en operatör eller ledningshavare ska få rätt till infrastruktur som redan belastar fastigheten bör fastighetsägaren få ytterligare intrångsersättning för det.

Stockholm den 31 maj 2023

Hilda Runsten
Enhetschef Näringspolitisk Påverkan
Lantbrukarnas Riksförbund

Agnes Smedberg
Näringspolitisk rådgivare
Lantbrukarnas Riksförbund